

UDK 316.444:378

Danica FINK-HAFNER, Tanja OBLAK ČRNIČ: MEDNARODNA
AKADEMSKA MOBILNOST KOT SOCIALNA KONSTRUKCIJA:
TEORETSKO-METODOLOŠKI OKVIR

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1203–1215

Ta posebna številka prinaša dve novosti. Prvič, osredotoča se na boljše razumevanje vpliva mednarodne akademske mobilnosti (MAM) študentov na stališča študentov glede prihodnosti EU, medtem ko hkrati upošteva veliko sliko relevantnih igralcev in dejavnikov, ki (so)oblikujejo izide MAM. Drugič, uporablja združljivost socialnega konstruktivizma kot ne-popolne teorije in gradi na raziskovalni strategiji kombiniranja idej socialnega konstruktivizma ter različnih drugih teoretskih okvirjev pri analizi raznolikih empiričnih podatkov, povezanih z akademsko mobilnostjo.

Ključni pojmi: akademska mobilnost, visoko šolstvo, socialni konstruktivizem, raziskovalne metode.

UDK 316.444:378:316.75

1345

Pavel ZGAGA, Danica FINK-HAFNER: AKADEMSKA MOBILNOST,
GLOBALIZACIJA IN KOZMOPOLITIZEM: POGLEDI ZNANSTVENIKOV IN
PRAKTIKOV NA PODROČJU VISOKEGA ŠOLSTVA

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1216–1231

Avtorja v članku preverjata, ali je temeljni smisel promoviranja akademske mobilnosti oblikovanje modernega »kozmpolita« ali širjenje »industrije« visokega šolstva (VŠ) nasploh. Še posebej se ukvarjata z razlikovanjem med VŠ v kontekstu globalizacije kot zgodovinskega procesa in globalizma kot ideologije. Na podlagi teoretskega raziskovanja in empiričnih podatkov, zbranih z metodo fokusnih skupin med znanstveniki in praktiki, ki delujejo na področju VŠ, razpravljata o zgodovinskih izkušnjah in aktualnih kontroverzah glede prihodnosti VŠ, vključno s spremembami, ki nastajajo z renacionalizacijo, in ukrepi proti pandemiji.

Ključni pojmi: akademska mobilnost, evropeizacija, globalizacija, kozmopolitizem, globalizem.

Tanja OBLAK ČRNIČ, Barbara N. BREČKO: ŠTUDIJSKA MOBILNOST:
KONTAKTNA CONA SVETOV LJANSTVA ALI REPRODUKCIJA
LOKALNOSTI?

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1232–1250

Ideja študijske mobilnosti, izražena v vzponu evropskih programov za izmenjavo in internacionalizacije, je predvidevala, da bo mlade Evropejce spodbudila k večji geografski mobilnosti, medkulturni fluidnosti, kulturni strpnosti in uveljavljanju ideje o evropski integraciji (Ackers, 2005). Z aktualizacijo izobraževanja v tujini kot primera vsakdanjega kozmopolitizma in razumevanjem izobraževalnih prostorov kot novih »kontaktnih con« članek raziskuje, kdo je mladina, ki se odloča za študij v tujini. Vzorec 208 študentov obravnavamo kot tri distinktivne kategorije mladih – svetovljansko, potencialno svetovljansko in lokalno mladino – in analiziramo dvojce: prvič, kako članstvo v posamezni skupini določa njihova povezanost z evropskim prostorom in vizijami o Evropi, zanimanja in poznavanje evropskih zadev ter prevladujoče prakse državljanstva; in drugič, kako so kategorije študentov specifične glede na njihove socio-demografske značilnosti, osebne karijerne načrte in prihodnje ambicije. Študija med drugim pokaže, da so prakse in izkušnje s študijsko mobilnostjo med še tako homogenim vzorcem študentov v marsičem raznolike in daleč od tega, da bi bile enovite.

Ključni pojmi: študijska mobilnost, vsakdanji kozmopolitizem, državljanstvo, Evropa, mladina, kvantitativna raziskava.

UDK 378.014.242(497.4Ljubljana):323.1:061.1EU

Mitja HAFNER-FINK, Danica FINK-HAFNER: ŠTUDENSKA
MEDNARODNA IZMENJAVA KOT DEJAVNIK ČEZNACIONALNE
IDENTITETE

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1251–1267

Po socialno-konstruktivistični teoriji evropskih povezovalnih procesov bi pričakovali, da sodelovanje študentov v izmenjavah v okviru programa Erasmus prispeva k evropski identiteti in pozitivnim stališčem študentov glede EU. Testiranje te hipoteze na podatkih, zbranih med slovenskimi in gostujočimi študenti na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani v

---

2018 in 2019, je pokazalo, da izkušnja iz programa Erasmus prispeva h kombinaciji pozitivnih, vendar bolj realističnih stališč do EU. Splošna evropska identiteta ne korelira z izkušnjami študentov iz programa Erasmus, identiteta EU pa s temi izkušnjami korelira.

Ključni pojmi: identiteta, EU, Evropa, Erasmus, socialni konstruktivizem.

UDK 378.014.242:378.6:3(497.451.1)FDV

Barbara N. BREČKO, Maša KOLENBRAND, Tanja OBLAK ČRNIČ: KDO SO ŠTUDENTJE Z IZKUŠNJO MEDNARODNE ŠTUDENTSKE IZMENJAVE? PRIMER FAKULTETE ZA DRUŽBENE VEDE

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1268–1286

Program Erasmus spodbuja kratkotrajno mobilnost študentov z namenom razširitve njihovih izobraževalnih izkušenj. Longitudinalni trendi študentske mobilnosti na Univerzi v Ljubljani kažejo, da priljubljenost programa Erasmus med prihajajočimi študenti raste, medtem ko pri odhajajočih študentih ostaja nespremenjena ali se celo zmanjšuje. V obeh primerih se zdi, da so študentje, vključeni v mobilnost programa Erasmus, privilegirana manjšina. Članek predstavlja rezultate spletne ankete, izvedene med študenti Fakultete za družbene vede, in preučuje njihovo socialno ozadje, izobrazbo staršev ter njihove poklicne ambicije. Odgovoriti skuša na vprašanje, v kolikšni meri institucionalizirana študentska mobilnost izenačuje socialne neenakosti, ugotovljene v drugih študijah.

Ključni pojmi: institucionalna mobilnost študentov, družbeni položaj, poklicne izbire, program Erasmus, družbena neenakost.

UDK 316.444:378.014.24

Tamara DAGEN: UNIVERZITETNE STRATEGIJE INTERNACIONALIZACIJE: KONTEKSTUALNE DOLOČNICE

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1287–1307

V zadnjih nekaj desetletjih je program Erasmus podpiral internacionalizacijo v visokem šolstvu na institucionalni in nacionalni ravni. Cilj članka je predstaviti ugotovitve primerjalne kvalitativne raziskave strategij internacionalizacije treh različnih univerz (Dunaj, Lozana, Granada) v treh različnih nacionalnih kontekstih (Avstrija, Švica, Španija) in njihove tri

---

različne pristope k programu Erasmus, še posebej k mobilnosti. Kljub skupnim ciljem, instrumentom in aktivnostim, oblikovanim na ravni EU, članek razkriva tako različne pristope k internacionalizaciji, programu Erasmus in konceptu mobilnosti kot tudi različne učinke in izide internacionalizacije.

Ključni pojmi: internacionalizacija, program Erasmus, mobilnost, univerzitetna strategija, javnopolitični izidi.

UDK 37.014.242(497.4):061.1EU

Meta NOVAK, Damjan LAJH, Urška ŠTREMPEL: UČITELJICE IN UČITELJI OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOL TER MOBILNOST MLADIH V SLOVENSКИH ŠOLAH

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1308–1327

Čeprav izobraževalne politike niso v pristojnosti Evropske unije (EU), EU priznava pomembnost tega javnopolitičnega področja za prihodnji razvoj integracije. Ključna pobuda na tem področju je mobilnost mladih. Najpomembnejše okolje, v katerem se mladi seznanijo z možnostjo mobilnosti, je šola. V članku se osredinjamo na poglede slovenskih učiteljic in učiteljev na mobilnost mladih. Ob tem predvidevamo, da se učiteljice in učitelji, ki poučujejo vsebine o EU, učiteljice in učitelji, ki so bolj gotovi pri poučevanju vsebin o EU, ter učiteljice in učitelji, ki poučujejo v gimnazijah, bolj zavedajo priložnosti za mobilnost, ki so mladim na voljo na njihovi šoli. Analiza je potrdila naše predvidevanje.

Ključni pojmi: Evropska unija, mobilnost, učiteljice in učitelji, Erasmus, Slovenija.

UDK 316.444:378

Danica FINK-HAFNER: RAZISKOVANJE SOCIALNE KONSTRUKCIJE PREK MEDNARODNE AKADEMSKE MOBILNOSTI

Teorija in praksa, Ljubljana 2020, Let. LVII, posebna številka, str. 1328–1344

Raziskovanje, predstavljeno v tej tematski številki, kaže tako na kompleksnost kot tudi na fluidnost igralcev, procesov, kontekstov in izidov mednarodne akademske mobilnosti. Ugotovitve na podlagi raznolikih metodologij in ravni raziskovanja ne le razkrivajo naivnost nekaterih pričakovanj glede mednarodne akademske mobilnosti (še posebej študentov v visokem

---

šolstvu) v obstoječi literaturi, temveč tudi terjajo nove smeri in različne raziskovalne pristope na področju visokega šolstva. Zato v članku povzemamo ključne ugotovitve in obenem tudi prispevamo h konstruktivnemu dialogu med različnimi prispevki.

Ključni pojmi: akademska mobilnost, visoko šolstvo, socialni konstruktivizem, raziskovalne metode.